

Protokola par piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistriem ieviešanas ziņojums (saskaņā ar lēmumu I/5)

Ziņojumu iesniedz LATVIJA

Iesniedzēja vārds, uzvārds	Guna Šmerliņa
Paraksts	
Datums	13.11.2020.

IEVIEŠANAS ZIŅOJUMS

Sniedziet šādu informāciju par ziņojuma sagatavošanu

<i>Protokola puse</i>	LATVIJA
<i>NACIONĀLAIS KONTAKTPUNKTS</i>	
Pilns iestādes nosaukums:	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Vārds, uzvārds un ieņemamais amats:	Guna Šmerliņa, Piesārņojuma novēršanas nodaļas vecākā eksperte, Vides aizsardzības departaments
Adrese:	Peldu iela 25
Tālrunis:	+371 67026578
Fakss:	+371 67820442
E-pasts:	guna.smerlina@varam.gov.lv

<i>Kontaktpersona ieviešanas ziņojumam (ja citādāks, nekā nacionālais kontaktpunkts)</i>	
Pilns iestādes nosaukums:	
Vārds, uzvārds un ieņemamais amats	
Adrese:	
Tālrunis:	
Fakss:	
E-pasts:	

Kompetentā iestāde, kas uztur piesārņojošo vielu un izmešu pārnese reģistru	
Pilns iestādes nosaukums:	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"
Vārds, uzvārds un ieņemamais amats:	Jeļena Lazdāne-Mihalko, vecākais speciālists
Adrese:	Maskavas iela 165, Rīga, LV-1019
Tālrunis:	+371 67032015
Fakss:	+371 67145154
E-pasts:	Jelena.Lazdane@lvgmc.lv

Sniedziet īsu aprakstu par to, kā tika sagatavots šis ziņojums, ietverot informāciju par to, kādas iestādes sniedza ieguldījumu, ar kādām iestādēm notika konsultācijas, kā notika konsultācijas ar sabiedrību, kā tika ņemts vērā sabiedrības viedoklis, kā arī kas tika izmantots kā pamats šī ziņojuma sagatavošanai

Atbilde:

Ziņojumu sagatavoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk - VARAM) sadarbībā ar valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk - Centrs). Sabiedrībai ziņojums darīts pieejams VARAM tīmekļa vietnē.

3., 4. un 5. panti

Norādiet likumdošanas, reglamentējošos un cita veida pasākumus, kas paredzēti, lai ieviestu 3.panta (Vispārīgi noteikumi), 4.panta (Piesārņojošo vielu un izmešu pārnese reģistru sistēmas Pamatelementi) un 5.panta (Noformējums un struktūra) nosacījumus.

Aprakstiet:

- (a) Saistībā ar 3.panta 1.punktu – pasākumi, kas nodrošina Protokola nosacījumu ieviešanu.

Atbilde:

Ministru kabineta 2009. gada 17. februāra noteikumi Nr. 158 "Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai" nosaka, gan reģistra izveides, uzturēšanas un atjaunināšanas nosacījumus, gan kompetento iestādi, kā arī nosacījumus, ka reģistram jābūt publiski pieejamam. Kompetentā iestāde, kas uztur reģistru ir Centrs. Centrs ir arī nozīmēts par atbildīgo 2006.gada 18.janvāra Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr.166/2006 par Eiropas piesārņojošo vielu un izmešu pārnese reģistra izveidošanu (turpmāk - Regula Nr.166/2006) ieviešanā.

Centrs:

- 1. izveido un uztur piesārņojošo vielu reģistru elektroniskas datu bāzes formā, uzglabā informāciju, kas iegūta no statistikas pārskatiem saistībā ar A un B kategorijas piesārņojošu darbību operatoru ziņojumiem;*
- 2. nodrošina piesārņojošo vielu reģistra datu un informācijas pieejamību sabiedrībai internetā;*
- 3. pārskatā par vides stāvokli valstī, iekļauj apkopotu informāciju par operatoru veikto monitoringu;*
- 4. ievērojot Regulas Nr. 166/2006 prasības, sagatavo un sniedz Eiropas Komisijai datus par piesārņojošo vielu emisijas apjomiem.*

Ziņošanas sistēma ir integrēta kopīgajā ziņošanas sistēmā, kas attiecināma uz piesārņojošo darbību veicējiem, kuri ziņo gan par emisijām gaisā un ūdenī, gan par darbībām ar atkritumiem. Ziņošanas nosacījumi ir iekļauti Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumu Nr. 271 „Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām”

Nacionālais PRTR reģistrs ir izveidots 2007.gadā un to uztur un atjaunina Centrs. Reģistrs pieejams šādā tīmekļa vietnē - <https://prtr.lv/gmc.lv/>

(b) Saistībā ar 3.panta 2.punktu – vai ir veikti pasākumi, lai ieviestu plašāku, sabiedrībai vairāk pieejamu reģistru nekā noteikts Protokolā;

Atbilde:

Latvija ir ieviesusi plašāku reģistru, kas atspoguļo informāciju ne tikai par Protokola 1.pielikumā minētajām darbībām un to radītajiem atkritumiem un emisijām gaisā un ūdenī, bet arī par mazāka mēroga piesārņojošo darbību veicēju radītajām emisijām un atkritumiem.

Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumu Nr.158 “Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai” 20.punkts nosaka to, ka Centrs atbilstoši Regulai Nr.166/2006 izveido piesārņojošo vielu reģistru elektroniskas datubāzes veidā un glabā iegūtos datus un informāciju par vides piesārņojumu, ko izraisa A un B kategorijas piesārņojošās iekārtas (aktivitātes).

(c) Saistībā ar 3.panta 3.punktu – kādi pasākumi ieviesti, lai tās personas (vai nu iekārtā strādājošie darbinieki vai sabiedrības pārstāvji) netiktu sodīti, vajāti vai iespaidoti par ziņošanu par vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem iekārtā;

Atbilde:

Tiesiskais regulējums ir izveidots un pieņemts, lai aizsargātu jebkuru personu pret iespējamo sodīšanu vai vajāšanu par darbībām, kas veiktas lai ziņotu par pārkāpumu.

Vides aizsardzības likums nosaka:

9.pants. Sabiedrības tiesību aizsardzība

(5) Šajā pantā privātpersonai noteikto tiesību izmantošana pati par sevi nevar radīt šai personai nelabvēlīgas, tai skaitā privāttiesiskas, sekas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 54.pantu:

(2) Informāciju, kas atklāj tās personas identitāti, kura ziņojusi par tiesībpārkāpumu, var sniegt tikai ar šīs personas piekrišanu, izņemot tiesību normās noteiktos gadījumus.

*2019.gada 1.maijā stājās spēkā **Trauksmes celšanas likums** – saskaņā ar 10.pantu tiek nodrošinātas trauksmes cēlēja un viņa radnieku garantijas, tajā skaitā:*

1) identitātes aizsardzība;

2) aizsardzība pret trauksmes celšanas dēļ radītām nelabvēlīgām sekām;

3) valsts nodrošināta juridiskā palīdzība;

4) atbrīvošana no tiesāšanās izdevumu samaksas civilprocesā un valsts nodevas samaksas administratīvajā procesā tiesā;

5) pagaidu aizsardzība civilprocesā un administratīvajā procesā tiesā;

6) atbrīvošana no juridiskās atbildības;

7) atbilstīgs atlīdzinājums par zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu;

8) konsultācijas par savu tiesību aizsardzību.

(d) Saistībā ar 3.panta 5.punktu, sniedziet informāciju vai PRTR sistēma ir integrēta citās ziņošanas sistēmās, kādās sistēmās tā tikusi integrēta. Vai šāda integrācija ir ļāvusi samazināt ziņošanas slogu? Vai ir bijuši kādi izaicinājumi šādas ziņošanas ieviešanā?

Atbilde:

Ziņošanas nosacījumi ir iekļauti Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumu Nr. 271 „Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām” regulējumā, kas nosaka, ka operatori sniedz informāciju statistikas

<p>pārskatu veidā.</p> <p>Vienlaikus norādāms, ka likums „Par piesārņojumu” un Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumi Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” nosaka nosacījumus, ka iekārtām, kas veic piesārņojošas darbības ir jāsaņem integrēta atļauja, kur tiek noteikti nosacījumi gan monitoringa veikšanai, gan arī nosacījumi ziņošanai par iekārtas emisijām ūdenī un gaisā, kā arī iekārtas apsaimniekotajiem atkritumiem.</p>
<p>e) Saistībā ar 5.panta 1. punktu – kā reģistrā var meklēt un identificēt izmešus un pārneses pēc (a) līdz (f) apakšpunktos norādītā;</p> <p>Atbilde:</p> <p>Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumi Nr.158 “Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai” nosaka to, ka dati reģistrā tiek strukturēti atbilstoši Regulā Nr. 166/2006 norādītajam un tos var identificēt saskaņā ar:</p> <p>a) apsaimniekošanas objektu un tā ģeogrāfisko atrašanās vietu, b) darbību; c) iekārtas īpašnieku vai operatoru vai arī uzņēmumu d) piesārņojošo vielu vai atkritumiem; e) ikvienu vidi (gaiss, ūdens, zeme), kurā piesārņojošā viela ir ievadīta; f) attiecīgos gadījumos – atkritumu pārnesēm ārpus teritorijas un to galamērķa vietu; notekūdeņos esošo piesārņojošo vielu pārnesēm ārpus teritorijas.</p>
<p>f) Saistībā ar 5.panta 4.punktu sniedziet informāciju par tīmekļa vietnes adresi, kur ir pieejams reģistrs;</p> <p>Atbilde:</p> <p>https://prtr.lvgmc.lv/</p>
<p>(g) Saistībā ar 5.pantu, 5.un 6.punktiem sniedziet informāciju par saitēm, kas ir pieejamas uz citu Pušu reģistriem.</p> <p>Atbilde:</p> <p>Centra oficiālajā tīmekļa vietnē ir pieejama saite uz Eiropas piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistru - http://prtr.ec.europa.eu/#/home</p>

7.pants

<p>Norādiet visus likumdošanas, regulējošos un citus paņēmienus, lai ieviestu 7.panta nosacījumus (Prasības pārskata sniegšanai)</p>
<p>Aprakstiet:</p>
<p>(a) Saistībā ar 1.punktu vai nacionālajā ziņošanas sistēmā tiek prasīti (a) apakšpunkta vai (b) apakšpunktā prasītā informācija:</p> <p>Atbilde:</p> <p>Saistībā ar 1.punktu nacionālajā ziņošanas sistēmā tiek prasīta a) apakšpunktā prasītā informācija.</p> <p>Ziņošanas nosacījumi ir iekļauti Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumu Nr.271 „Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām” regulējumā.</p> <p>Vienlaikus norādāms, ka likums „Par piesārņojumu” un Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumi Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” nosaka nosacījumus, ka iekārtām, kas veic piesārņojošas darbības ir jāsaņem integrēta atļauja, kur tiek noteikti nosacījumi gan monitoringa veikšanai, gan arī nosacījumi ziņošanai par iekārtas emisijām ūdenī un gaisā, kā arī iekārtas atkritumiem.</p>

<p>(b) Saistībā ar 1., 2. un 5. punktu – vai ziņojumu sniedz iekārtas īpašnieks vai operators.</p> <p><i>Atbilde:</i></p> <p><i>Ziņošanas nosacījumi ir iekļauti Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumos Nr.271 „Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām – operatori ir tie, kas iesniedz statistikas pārskatus. Ziņošanas nosacījumi tiek iekļauti piesārņojošās darbības atļaujās, kas tiek izsniegtas saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumi Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” regulējumu.</i></p> <p><i>Saskaņā ar likumu “Par piesārņojumu” un Vides aizsardzības likumu termins “operators” ir noteikts kā:</i></p> <p><i>“operators” - privātpersona, atvasināta publiska persona, tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde, kura veic profesionālu darbību vai ir atbildīga par šādas darbības veikšanu vai kurai ir noteicošā ekonomiskā ietekme uz attiecīgās profesionālās darbības tehnisko izpildījumu.</i></p>
<p>(c) Saistībā ar 1.punktu un 1.pielikumu – vai ir kāda atšķirība starp darbību sarakstu un emisiju robežvērtībām Protokola ietvaros un nacionālajā sistēmā;</p> <p><i>Atbilde:</i></p> <p><i>Nacionālais PRTR reģistrs ietver informāciju ne tikai par tām darbībām, kas ietvertas Protokola 1.pielikumā un pārsniedz emisiju robežvērtības, bet ietvertas arī mazāka mēroga darbības un to emisijas (tā sauktās B kategorijas piesārņojošās darbības, kuras ir uzskaitītas Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 1.pielikumā)</i></p>
<p>(d) Saistībā ar 1.punktu un 2.pielikumu – vai ir kāda atšķirība starp piesārņotāju sarakstu un robežvērtībām Protokola pielikumā un prasībām nacionālajā sistēmā;</p> <p><i>Atbilde:</i></p> <p><i>Atšķirība starp piesārņotāju sarakstu un robežvērtībām Protokola 2.pielikumā un prasībām nacionālajā sistēmā nav.</i></p> <p><i>Nacionālais PRTR reģistrs ietver informāciju par piesārņojošām vielām, kas ietvertas Protokola 2.pielikumā un pārsniedz emisiju robežvērtības, kā arī tām vielām kas uzskaitītas Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 4.pielikumā.</i></p>
<p>(e) Saistībā ar 3.punktu un 2. pielikumu, vai ir kāda atšķirība starp Protokolā norādītajām robežvērtībām un piesārņotāju robežvērtībām nacionālajā sistēmā;</p> <p><i>Atbilde:</i></p> <p><i>Nacionālais PRTR reģistrs ietver informāciju ne tikai par tām darbībām, kas ietvertas Protokola 2.pielikumā un pārsniedz emisiju robežvērtības, bet arī tiek ietvertas mazāka mēroga darbības un to emisijas (tā sauktās B kategorijas piesārņojošās darbības, kuras ir uzskaitītas Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 1.pielikumā).</i></p>
<p>(f) Saistībā ar 4.punktu, vai ir kompetentā iestāde, kas apkopo datus par emisijām no difūzajiem avotiem (kas norādīti 7.un 8.punktā);</p> <p><i>Nacionālajā PRTR reģistrā uz doto brīdi nav iekļauta informācija par difūzajām</i></p>

<i>emisijām.</i>	
(g)	Saistībā ar 5.un 6.punktu, vai ir kādas atšķirības starp Protokola ietvaros prasīto informāciju un nacionālās sistēmas ietvaros sniegto informāciju un vai nacionālā sistēma ir balstīta uz piesārņotāju vai atkritumu pārnēsēm;
<i>Atbilde:</i>	
<i>Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumi Nr.158 "Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai" reglamentē to, ka dati reģistrā strukturējami atbilstoši Regulas Nr.166/2006 prasībām. Līdz ar to dati reģistrā var tikt meklēti pēc:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>a) apsaimniekošanas objektu un tā ģeogrāfisko atrašanās vietu,</i> <i>b) darbību;</i> <i>c) apsaimniekošanas objekta īpašnieku vai operatoru;</i> <i>d) piesārņojošo vielu vai atkritumiem;</i> <i>e) ikvienu vidi (gaiss, ūdens, zeme), kurā piesārņojošā viela ir ievadīta;</i> <i>f) attiecīgos gadījumos – atkritumu pārnēsēm ārpus teritorijas un to galamērķa vietu; notekūdeņos esošo piesārņojošo vielu pārnēsēm ārpus teritorijas.</i> 	
(h)	Saistībā ar 4.un 7.punktu, ja reģistrā ir iekļauta informācija par difūzajām emisijām, kādi difūzo emisiju avoti ir iekļauti un kā tos var atrast un identificēt, ja informācija nav iekļauta, sniedziet informāciju kā tiek veicināta ziņošana par difūzajiem avotiem
<i>Atbilde:</i>	
<i>Nacionālajā PRTR reģistrā uz doto brīdi nav iekļauta informācija par difūzajām emisijām.</i>	
(i)	Saistībā ar 8.punktu, kāda metodika tiek pielietota, lai iegūtu informāciju par difūzajiem avotiem;
<i>Atbilde:</i>	
<i>Nacionālajā PRTR reģistrā uz doto brīdi nav iekļauta informācija par difūzajām emisijām.</i>	

8.pants

Par katru ziņošanas periodu, kopš iepriekšējā ziņojuma (vai kopš Protokola spēkā stāšanās dienas), lūdzu, norādiet:	
(a)	Ziņošanas gads (gads, uz kuru attiecināma reģistrā pieejamā informācija);
(b)	Termiņš līdz kuram iekārtas īpašniekam vai operatoram ir jāsniedz ziņojums;
(c)	Datums, līdz kuram informācijai ir jābūt publiski pieejamai reģistrā (saistībā ar 8.pantu)
(d)	Vai tiek ievēroti ziņošanas termiņi un informācijas publicēšanas termiņi, ja tiek kavēti termiņi, tad sniedziet iemeslus;
(e)	Vai tiek izmantotas elektroniskas ziņošanas metodes, ja tādas metodes tiek lietotas, tad norādīt proporciju elektroniskai ziņošanai un vai tiek izmantotas kādas programmatūras;
<i>Atbilde:</i>	
(a)	2018.
(b)	Statistikas pārskatu par iepriekšējo gadu iesniedz līdz katra gada 1.martam.

- (c) *Dati tiek publicēti gada laikā pēc tam, kad saņemti dati no operatoriem.*
- (d) *Lielākoties ziņošanas termiņi tiek ievēroti.*
- (e) *Visi operatoru ziņojumi tiek iesniegti elektroniski (gan attiecībā uz emisijām gaisā un ūdenī, gan attiecībā par atkritumiem). Izstrādātas trīs programmatūras šādu ziņojumu iesniegšanai.*

9. pants

Aprakstiet likumdošanas, regulējošos vai citus pasākumus, kas ieviesti, lai nodrošinātu datu vākšanu un informācijas uzglabāšanu, un kas nosaka metodiku, kas izmantota datu vākšanā par izmešiem un pārnesēm;

Atbilde:

Vispārīgie nosacījumi ir noteikti Regulā Nr.166/2006. Vispārīgie monitoringa veikšanas nosacījumi ir ietverti Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumos Nr.158 "Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai". Šajos noteikumos arī izstrādāts noteikts, ka dati nacionālajā PRTR reģistrā glabājami 10 gadus.

Vienlaikus norādāms, ziņošanas nosacījumi ir iekļauti Ministru kabineta 2017.gada 23.maija noteikumos Nr.271 „Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām”. Minētā regulējuma pielikumos ietvertas paskaidrojošas norādes kā nodrošināt atbilstošu ziņošanu un iesniegt kvalitatīvu informāciju.

Attiecībā uz katra operatora veikto piesārņojošo darbību, prasības datu sniegšanai ir iekļautas piesārņojošās darbības atļaujā.

10. pants

Aprakstiet noteikumus, procedūras un mehānismus, kas nodrošina datu kvalitāti nacionālajā reģistrā, kā arī kāda bijusi datu kvalitāte veicot datu novērtējumu

Atbilde:

Lai nodrošinātu kvalitatīvu datu iesniegšanu nacionālajā PRTR reģistrā ir izstrādāts atbilstošs tiesiskais regulējums. Kā galvenais tiesību akts ir Regula Nr. 166/2006 un šādi nacionālie normatīvie akti, kas nosaka prasības attiecībā uz PRTR datu kvalitātes nodrošināšanu:

Likums "Par Piesārņojumu";

Vides aizsardzības likums;

Statistikas likums;

Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā;

Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumi Nr.158 "Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai";

Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumi Nr.271 „Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām”;

Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumi Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”

Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā nosaka:

3. pants. Informācijas nesniegšana, informācijas nepienācīga sniegšana vai nepatīesas informācijas sniegšana iestādei

(1) Par informācijas nesniegšanu, informācijas nepienācīgu sniegšanu vai nepatiesas informācijas sniegšanu iestādei, izņemot šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā paredzētos pārkāpumus, piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrpadsmit līdz divtūkstoš astoņsimt naudas soda vienībām.

Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumi Nr. 271 „Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām” nosaka:

3.3. operators ir atbildīgs par informācijas iesniegšanu šo noteikumu 4.punktā minētajā termiņā. Par informācijas savlaicīgu nesniegšanu, informācijas sagrozīšanu vai atteikšanos to sniegt personu var saukt pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Operatoru iesniegto datu kvalitāti pārbauda Valsts vides dienests, kā arī “Latvijas ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” speciālisti. Neskaidrību gadījumā speciālisti kontaktējas ar attiecīgās iekārtas operatoru.

Statistikas likums nosaka ziņojuma iesniedzēja (operatora) atbildību par iesniegtās informācijas kvalitāti un datu pareizību.

11. pants

Norādiet veidus, kā tiek nodrošināta reģistra pieejamība sabiedrībai

Atbilde:

Nacionālais PRTR reģistrs ir publiski pieejams Centra tīmekļa vietnē.

<https://prtr.lv/gmc.lv/>

12.pants

Sniedziet informāciju, vai kāda veida informācija ir norādīta kā konfidenciāla, norādiet, kāda veida informācija tā ir, ar kādu biežumu tā netiek norādīta. Lūdzu, sniedziet komentārus par praktisku piemērošanu attiecībā par sūdzībām par konfidencialitāti.

Atbilde:

Latvijā vides informācija nav konfidenciāla, ja vien iekārtas operators neprasa to padarīt par konfidenciālu, sniedzot pamatojumu savai prasībai. Līdz ziņošanas brīdim šādas prasības nav iesniegtas.

13.pants

Aprakstiet kādas bija sabiedrības iesaistīšanās iespējas nacionālā reģistra izveidē un kāda ir jūsu pieredze ar šādu sabiedrības iesaistīšanos.

Atbilde:

Nacionālais PRTR reģistrs tika izveidots 2007.gadā Latvijas un Austrijas sadarbības projekta ietvaros. Latvija ir ieviesusi savā valsts reģistrā iespēju sabiedrībai gūt skaidru un viegli saprotamu tiešsaistes informāciju par konkrētu vielu iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību. Šī papildus informācija veicina labāku izpratni par to, kā tieši konkrētas vielas var ietekmēt katru no mums. Šāda pieeja atvieglo izpratni un sniedz zināmu informāciju par dabas un ķīmisko vielu iespējamo ietekmi uz vidi, attiecīgā sabiedrības daļa.

Īstenot PRTR protokolu nozīmē ne tikai radīt statisko datu uzglabāšanu un tehnisko informāciju, bet arī izmantot protokolu kā efektīvu un dinamisku rīku, kas paver jaunas iespējas sabiedrībai iegūt informāciju par piesārņojumu, ko rada piesārņojošās darbības, un noteiktu piesārņojošo vielu iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību. Turklāt

pozitīvi tiek novērtēta brīvprātīga iniciatīva valstīm sniegt plašāku informāciju sabiedrībai, nekā to nosaka PRTR protokols.

14.pants

Aprakstiet, kāda ir procedūra, ja sabiedrības indivīds uzskata, ka viņa pieprasījums ir ticis ignorēts, noraidīts vai nav izskatīts.

Atbilde:

Vides aizsardzības likuma 2. sadaļa reglamentē sabiedrības tiesības vides jautājumu jomā – sabiedrības vispārējās tiesības vides jomā, sabiedrības tiesības uz vides informāciju sabiedrības līdzdalība ar vidi saistītu lēmumu pieņemšanā, sabiedrības tiesību aizsardzība (9.pants).

Vienlaikus arī Iesniegumu likums nosaka iestādēm pienākumu sniegt atbildes uz sabiedrības pārstāvju iesniegumiem. Sabiedrības pārstāvjiem ir tiesības vērsties arīdzan augstākstāvošā iestādē.

15.pants

Aprakstiet kā Puse ir veicinājusi reģistra atpazīstamību un sniedziet šādu informāciju:

(a) Kā tiek stiprinātas to pušu zināšanas, kurām ir pienākumi Protokola ietvaros;

(b) Kā tiek nodrošināta sabiedrības informēšana par reģistru un tajā pieejamo informāciju, kā arī par šīs informācijas saturu izpratni.

Atbilde:

Valsts vides dienests un Centrs palīdz operatoriem datu sniegšanas procesā, Centrs arīdzan informē sabiedrību un atbild uz jautājumiem par reģistru un tajā esošo informāciju. Valsts vides dienests sniedz informāciju operatoriem, ziņošanas pienākumi un arī informācija par reģistru tiek iekļauta piesārņojošas darbības atļaujās.

Latvija ir ieviesusi savā nacionālajā PRTR reģistrā iespēju sabiedrībai gūt skaidru un viegli saprotamu tiešsaistes informāciju par konkrētu vielu iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību. Šis papildus informācijas resurss veicina labāku izpratni par to, kā tieši konkrētas vielas var ietekmēt katru no mums.

16. pants

Aprakstiet, kā Puse ir sadarbojusies ar citām Pusēm un/vai starptautiskajām organizācijām:

(a) Starptautiskās aktivitātes, lai atbalstītu Protokola mērķus (1.punkta a)apakšpunkts);

(b) vai ir kādi divpusējie līgumi starp pusēm, lai ieviestu reģistru (1.punkta b) apakšpunkts);

(c) daloties ar informācija par izmešiem un pārnēsēm pierobežas rajonos (1.punkts c) apakšpunkts);

(d) daloties ar informāciju par pārnēsēm starp pusēm (1.punkta d)apakšpunkts);

(e) caur tehniskās palīdzības mehānismiem (2.punkta c)apakšpunkts)

Atbilde:

Galvenā sadarbības platforma ir Eiropas Savienības līmenī, diskutējot ar citām dalībvalstīm par jautājumiem, kas saistīti ar reģistru, datu ziņošanu, pieejamību sabiedrībai, konfidencialitātes aspektiem. Starptautiskā līmenī notiek pieredzes apmaiņa arīdzan ar citu valstu ekspertiem, tai skaitā par atļauju un ziņošanas sistēmu, kā arī PRTR protokola pārņemšanas un reģistra ieviešanas juridiskiem aspektiem.

Sniedziet vēl citus komentārus, kas attiecināmi uz Pušu ieviešanu. Var norādīt potenciālās problēmas un citus risināmos jautājumus.

Atbilde:

Nacionālais PRTR reģistrs ir visaptverošs un sabiedrībai pieejams instruments par iekārtu radīto piesārņojumu, kā arī radītajiem atkritumiem. Vienlaikus jānorāda, ka daudz un dažādi dati tiek sniegti arī citu Konvenciju un Protokolu ietvaros, līdz ar to būtu lietderīgi vērtēt iespējamo ziņošanas sloga samazināšanu.

Saskaņā ar mūsu pieredzi visvairāk ir ieinteresēti vidusskolēni un augstskolu studenti par informāciju, kas izriet no PRTR protokola. Mēs arī esam novērojuši, ka arī NVO ir interese par informāciju, kas izriet no PRTR protokola. Esam pārliecināti, ka sabiedrības interese iegūt jaunu informāciju pakāpeniski pieaugs.

Šajā kontekstā mēs augstu vērtējam iespējas un potenciālu, ko piedāvā PRTR protokols. PRTR protokola ieviešana ievērojami attīstījies kopš tā stāšanās spēkā. Mēs uzskatām, ka protokolam ir labs potenciāls, lai tas kļūtu par vienu no tiem efektīvajiem instrumentiem, kas nodrošinātu ar vides informāciju, tā būtu ticama un pieejama sabiedrībai.